

šeno borijo, in ako Bog dá in stanovitnost naših voditeljev, pridemo tudi mi do zmage. Zaupajmo jim!
Matija J., kmet.

„Tagblattovske“ nepoštene rovarije.

Ko bi ljubljanskega „Tagblatta“ in njegovih pomagačev, nemškutarjev po mestu in po deželi že iz dolge skušnje ne poznali, čuditi bi se morali, kako nesramnih in brezvestnih pomočkov se ti ljudje poslužujejo; kako lažejo, zvijajo, opravljajo in se hlinijo te grdobe, da bi poštene možake, ki jih volitveni odbor „Slovenije“ za deželne poslance priporoča, očrnili in ogrdili ter jih tako pred ljudstvom ob zaupanje pripravili. Zares čudili bi se in zavzeti bi prašali, ali je mogoče, da se kdo resnice in poštenja tako spozabi, pa od „Tagblattovcev“ smo tega že vajeni in nismo družega pričakovali.

Da bodo pa tudi manj skušeni naši ljudje te lažnjive preroke lahko spoznali in vedeli varovati se jih, naznanjamo danes nekoliko od najgrjih laži in sleparij, s katerimi, kakor je slišati, skušajo naše ljudstvo slepiti in zapeljevati.

Najhuji trn v peti je nemškutarjem zveza narodnih mož z duhovščino. To razdreti ali vsaj oslabiti je tedaj njih poglavitno prizadevanje. Da bi ta namen dosegli, skušajo dvoje. Eno je, da na vso moč vpijejo in hrup ženó, kaka nevarnost preti po narodno-duhovski zvezi razsvetlin ljudski omiki, kako se ljudstvo v neumnost in temo rine; a drugo, da se tako imenovanim mladim Slovencem prilizujejo, jih hvallijo in na stareje, posebno na tako imenovane „prvake“ hujskajo, da bi tako med Slovenci samimi razpor napravili, in bi potem oni bili tisti tretji, ki se med dvema pravdajočima smeje.

Kar se prvega tiče, moramo reči, da si večje predrznosti od te „Tagblattovske“ ne moremo misliti. Ali je res med Slovenci kdo tako neveden in tako slep, da ne bi vedel, da naše ljudstvo, kar koli ima razsvetljenja in omike, ima vse le svoji vrli duhovščini in narodnim možem zahvaliti. Kdo — povejte nam „Tagblattovci“, — je prvi ljudstvo brati učil, kdo šole delal, za-nj bukve pisal, časnike vredoval itd., ko duhovni in narodnjaki? In kdo še dandanašnji na tem polji najmarljiveje dela, najbolj se trudi, največ troši, podučuje in piše, ko spet duhovni in narodnjaki? Naj nam vendar eden pové, kaj so kedaj nemškutarji za omiko našega ljudstva storili? Ktere bukve so izdali? Ali so le en krajcar kedaj v ta namen trošili? Še abecednika bi naš narod ne imel, ko bi bili samo nemškutarji za-nj skrbeli. Ali se mar s „Tagblattovskimi“ lažmi ljudstvo omikuje? Ali pa s tem, da se mu celó jezik, edini in neutrpljivi pomoček k omiki, jemlje in zatira?

Kdor to premisli, ali je mogoče, da bi le en hipec dvomil, da vse „Tagblattovsko“ govorjenje o ljudski omiki ni družega, ko hinavščina in sleparija?

Kar se tiče tistih Slovencev, ki jih „Tagblatt“ k mladim šteje, mi ne bomo prašali: kdo so in koliko jih je; ali to za gotovo vemo, kdor je pravi in resnični Slovenec, ta se mu ne vsede na limanice. Na kogar se „Tagblatt“ zanaša, na tega se Slovenci gotovo ne bi mogli. Mi Slovenci smo zdaj, kakor oblegano mesto, na katero od vseh strani sovražniki pritiskajo. Ali ni to tak čas, da se mora vsak drug prepir pozabiti, dokler vnanji sovražniki niso popolnoma premagani in pregnani? Kaj bi se reklo od vojščaka, kateri bi v takem času, ko se tovarši njegovi trdo bojujejo s sovražnikom domovine, samo zato, ker mu morebiti vodja ni všeč, ali to ali uno povelje ne po volji, puško od sebe vrgel, ali pa še celó sam po svojih streljal?

Nadjamo se, da med Slovenci tacih nerodnežev ne bo, in če tudi kateremu ni vse po volji — kdo bi neki mogel vsem vstreči? — zato nihče ne bo gledal samo na-se in na svoje občutke, ampak na narod, na domovino, kateri pravi domoljub radovoljno vse žrtvuje, čas, delo, premoženje, svoje misli in občutke, svojo strast, in če treba, tudi svoje življenje.

Naj izvedó naši nasprotniki, ki so se zanašali na našo neslogo, da so svoje upanje na pesek zidali! —

Potem „Tagblattovci“ neki tudi med ljudstvo laž trosijo, da so naši dozdanji poslanci krivi tistih postav državnega zbora, s katerimi se ljudstvu večja bremena in večji davki nakladajo. Ta bi bila dobro zmišljena bomba, le škoda, da naše ljudstvo dobro vé, da v državnem zboru niso naši poslanci večine imeli, ampak tisti ustavoverneži, za ktere se „Tagblattovci“ tako živo potegujejo. Saj postav ne delajo manjšine, ampak večine, in sploh če je državni zbor napačne postave izdeloval, potlej res ne vemo, zakaj se naši konstitucionalci za-nj tako vlečejo, in zakaj so takrat tak stršanski hrup gnali, ko so ga naši poslanci zapustili.

Še celó to neki raztrošajo nemškutarčki po deželi, da so narodnjaki krivi pretepa na Ježici in Jančjem, in tega, da so zdaj kmetje tako hudo obsojeni. Gotovo je, da tudi ta laž ne bo sadú rodila. Ko bi bili narodnjaki res kaj krivi, ljubljanska sodnija bi jim gotovo ne bila prizanašala, saj je prežila na-nje z največo iskrenostjo. To pa vemo, ko bi bili nemški turnarji domá ostali, kakor se jim je od vseh strani svetovalo, ne bilo bi boja na Jančjem, ne nesreče v Vevčah, in tudi kmetje ne bi bili obsojeni.

Nadalje se pripoveduje, da nekteri c. kr. okrajni poglavarji vendar le na volilce pritiskajo, čeravno jim je grof Potocki razločno prepovedal. Posebno slišimo to od g. Derbiča, da je ves zavzet za nemčurske ljubljence. To bi bilo kaj čudno. Možje, ki so ljudi nadlegovali zavolj taborskih svetinj in zapirali jih zavolj slovenskih zastav na majih, ti bi zdaj sami tako slabo ukaze svojih viših spolnovali? Taki izgledi bi bili v resnici pohujšljivi. Zato naj se na to na tanko pazi; zna kedaj še prav hoditi. —

Tako dela sovražnik na vse kraje v našo pogubo. Tako si prizadeva, da bi narod odločil od svojih pravih zastopnikov in od svoje duhovščine, da bi ga med seboj razcepil, in tako v svoji pesti dobil za nenasiteno žrelo lažnjivo-liberalnega nemškega moloha.

Naj pazljivost naših domorodcev vse te zvijačasto razpete mreže še o pravem času raztrga, da se nasprotniki naši ne bodo mogli bahati, da so pametnejši od nas!

Slovensko slovstvo.

* „Slovenska Talija“, zbirka dramatičnih del in iger. (Konec.) Vezki za leto 1869. odmenjeni obsegajo prav lepe in zanimive igre, ki se razun operet dajo vse prav lahko predstavljati na vsakem čitalničinem odru.

8. vezek. „V Ljubljano jo dajmo“. Izvirna vesela igra v 3. dejanjih, spisal Jožef Ogrinec. Ta prav iz domačega življenja vzeta igra, ki ima dobro risane značaje, se je igrala s prav dobrim vspehom na ljubljanskem gledališču, in se bode, ako se nekteri prizori nekoliko okrajšajo, povsod dobro dopadla. Potrebuje pa samo 3 moške in 3 ženske glavne osebe in nekaj stranskih.

9. vezek. „Graščak i oskrbnik“. Igrokaz v 4 dejanjih, po poljskem poslovenil Josip Nolli. Prav zanimiv dobro pisan igrokaz resnejše vrste, ki je posebno priporočati, ker so se dozda le vesele igre predstavljale po čitalniških odrih. Potrebuje samo 6 moških in

2 ženski glavni osobi in se dá predstavljati brez vseh sceničnih težav na vsakem odru.

10. vezek. „Serežan“. Opereta v 1 dejanji po hrvaškem, znana iz predstav dram. društva na ljubljanskem gledališču. — „Svoje glavneži“. Vesela igra v 1 dejanji, prav kratkočasna šaljiva igrice, ki potrebuje 3 moške in 3 ženske osebe in se bode gotovo povsodi, dobro igrana, posebno prikupila.

11. vezek. „Roza“. Izvirna igra v 3 dejanjih, spisal dr. Fr. Celestin. Ta igra nam podaja v prav lepem jeziku v vezanej besedi boj ženskega srca med emancipacijo in ljubeznijo, ktera zadnja slednjic zmaga. Igra se prav lepo bere in se bode tudi igrana prikupila, če je glavna naloga v dobrih rokah. Potrebuje ta zanimiva igra le 3 moške in 2 ženski osobi in se dá prav lahko predstavljati.

12. vezek. „Klobuk“. Vesela igra v 1 dejanji po francoskem poslovenil V. Mandelc. Prav dobra, komičnih situacij polna igra, ki se bode posebno dobro dopadla, ako je komična naloga sluge Timoteja, glavna naloga vse igre, v dobrih rokah. Potrebuje igra 3 glavne moške in 2 ženski osobi in 2 manjši moški. — „Tičnik“. Opereta v 1 dejanji, znana po lepej muziki dr. Benjamina Ipavca od predstav v ljubljanski čitalnici in na ljubljanskem gledališču. Libreto, akoravno sam za-se nima posebne vrednosti, utegne vendar zanimiv biti v enem ali drugem oziru. Iz navedenega je videti, da dramatično društvo prav vspešno dela na polji slovenskega dramatičnega slovstva, ter skuša ustrezati v prvej vrsti potrebam slovenskih diletantiških odrov. Ta delalnost pa bode še veliko bolj izdatna, če bode našlo društvo isto podporo od slovenskih domoljubov, ktero gotovo zasluži njegova važna naloga.

V a b i l o.

Moje srbske, hrvatske in slovenske pesmi“ op 5. se že tiskajo, in bojo do konca tega meseca gotove. V tem zvezku so sledeče pesmi: 1. „Sablja moja“ za glasovir in moški zbor; 2. „Uzor“, samospev z spremljevanjem glasovira; 3. „Domočutstvo“, moški zbor.

Prosim moje prijatelje in znance in vse ljubitelje narodne umetnosti, naj se potrudijo tudi naročnikov nabirati. Na vsakih 5 eksemplarov dajem enega po vrhu. Cena je 1 gld. Denar se pošlje naprej ali po poštne povzetji (Postnachnahme).

Na svetlo prišle so moje „srbske, hrvatske in slovenske pesmi“ (op. 4) in sicer: 1. Slavenska himna; 2. Onam' onamo; 3. Moja ladja; 4. Što čutiš; 5. Oj krčmar, čaše amo; 6. Bogovi silni; 7. Beše jedno zlatno doba. Cena temu zvezku je 2 gold. Kdor vzame 5 eksemplarov, dobi enega po vrhu.

Prosim vsa sl. vredništva slovenskih časnikov, da to povabilo v svoje liste sprejmejo.

Davorin Jenko,

Praga Václavské náměstí Nr. 13 u zlaté husi

Napoleonove sanje na St. Heleni. *)

Lirična rapsodija. Zložil Fr. Zakrajšek.

Veličastni križ na jugu
Sveti Heleni samotnej
'Znad višav čarobnih, zvezdni križ.
Noč je. Nad vzhodno Afriko
Čuva mesec zvesto kakor váruh.
Afrika nemi, na Heleni je molk;

*) V spomin nekterim bralcem rečemo le to, da mogočni ranjki francoski cesar Napoleon I. je umrl v prognanstvu in zaporu na otoku sv. Helene (na atlantiškem morji), kjer je bival od 18. oktobra 1815. do 5. maja 1821.

Le valovi krog nje bijejo,
Al' šep'tajo ko duhovi. On molči,
Ki v sto bitkah je govoril gromno,
On molči ko lev po afrijskih brlogih,
Kakor lev, pa v ječi. Oj tak prešle
Cesarósti i bliščobe zemske!....
Sreče kolo ino zmage, ki je
Neprestano ž njim drvilo, se je zdajci
Podrobilo pod njegovim slavnim vozom. —
Glejte, Aleksander, Cezar, Atila,
Hrabrost njih i strast v osebi enej,
Junak vsesilni spava.... Sanjsk genij
Vstaja zdaj kot grozen duh, i denes
Res pregrozen. Genij, bodi milosten!
Oj nikar ne straši ga! Ne vidiš
Na njegovem čelu kesa brazd
In otožnosti?... Ne strupi sná mu,
Človek, šibka stvar je, da-si vsesilnež
Bivši. Grozen si, pa še groznejši
So pajdaši tvoji... —
Kës, ta pekelnik vže šanta tje,
Sum, majalo kakor jambor,
Lakomnost z odprtim žrelom,
Srd, v očesih plamen žar,
Genij izdajalec, ki se muza
Ino zvija, da izpazi bók
Nezačuvan, kakor gad po bosem
Tam škilec opetji. I zavid,
Žveploličnik stopa ž njimi.
Zvesta druga sta jim:
Laža in obrekovalec, demon hudi,
Lisec zviti, nikdar siti v sramotenji,
Zmanjševalec škodoželjni, lažji vitez,
Zlódejev sin, rojen u najnižem
Dnu nočičga Hada... Vsi ti sveto
Stopajo po sanjskem odru. Dobrohlinci
Milega obličja so, a v buči nič,
Nič ko misli, ki je kuha Satan,
Ko je najbolj jezen. Proč pogled!
Kaj pa tam krdelo? Iz Elizije
So duhovi. Spredej dva: Kraljica, kralj,
V dolzih, belih haljah. Grb francoski,
Kroni sti francoski; i pred njima:
Zástava, na kej se čita: Proklet bio!
Sprevod presijajin, kralja vreden.
Gnječa tu vojaštva, godba tam prehaja
Iz grmečosti v vesele, mile glase,
Povračaje zopet se v grmečost.
Daleč tam bobnenje, da se uho plaši,
Ko kjer morje toči se čez strme góre.
Bliže uk, rožljanje, cepetanje,
Javk i bojevitih kónj rezgét.
Videz je ko blizu hrumnega Pariza.
Pa kedó sta kronosca?
Z liljami ponosnimi nad žezli?
Vojvoda Enghien z zaróčnico
Tú obhaja nočni god, ki ga v sumu je
Bil izročil Korsikanec rabeljnu,
Da 'znebi se zadnjega strahú.
Kakor srečata se dva leva v pušči,
Ta nenadejanega ugleda spné se
V snah, pa zarohní ognjenično: „Enghien!
Enghien? Kaj rabelj ni zadosta
Še pritistol?... Pes ti rabeljski,
Izdajalec, pekla ti zalega
Kaj strmiš osupel proti meni?
Glej, Enghien živi, ti pravim;
Tu je, viš'ga, i se smeje tvojej pesti...
Furije te premikastile!
Tak si ga izročil sencam?